

086540592

101 KØBENHAVNS
KOMMUNES
BIBLIOTEKER

RHB

**KØBENHAVNS
RÅDHUSBIBLIOTEK**

EMILIE PETERSEN

HERKULES

FORTÆLLING

KØBENHAVN · 1926

**KØBENHAVNS
RÅDHUSBIBLIOTEK**

HERKULES

HERKULES
KLEINER
KLEINER

**KØBENHAVNS
RÅDHUSBIBLIOTEK**

HERKULES

FORTÆLLING

AF

EMILIE PETERSEN

KØBENHAVN

DUPLEX-TRYKKERIET (HANSEN & SICK)

1926

Herkules blev han kaldt af sine Kammerater, og dem havde han mange af. Han var stor og stærk, og i alle Adelgades Logihuse var han kendt under det samme Navn. Af Profession var han Smed; men det var mange Aar siden, han havde haft med en Ambolt at gøre. Han var et meget fredeligt Menneske, skønt hele hans Person gjorde det modsatte Indtryk paa dem, der ikke kendte ham. Der var dog en bestemt Slags Mennesker, Herkules ofte havde generet; det var de pyntede Modelapse; dem saa han altid skævt til. Han kunde blive helt rasende, naar han en Dag var i rigtig daarligt Humør, og han saa traf en særlig pyntet og vigtig Laps, som med selvbevidst, sikker Mine og med Lakstøvler og høj Hat kom gaaende gennem Adelgade, seende ned paa alt og alle. Saa dan en vigtig Fyr fik en Søndag et ordentligt Puf af Herkules, saa at han, bedst som han gik i sine egne Tanker, satte sig lige ned i Rendestenen med al sin Pragt, medens Herkules blev staaende og holdt en lille Tale til ham om, hvor køn han saa ud i siddende Stilling med Hatten liggende som en nedfalden Skorsten ved Siden af sig. Selvfølgelig fik Herkules sin Løn for denne Heltebedrift; men det generede ham ikke; han til-

bragte nærmest sit Liv som en Stuefugl, der snart er i Bur og snart i Frihed; men som sagt — ingen, der kendte Herkules, fandt noget ondt skjult i hans Karakter. Hans Had til Lapsene havde en bestemt Aarsag. I sine unge Dage havde han været forlovet med en ung Pige, som han holdt umaadelig meget af; han arbejdede flittigt og energisk for at samle saa meget, at de kunde faa deres eget lille Hjem, og var lykkelig og glad, især naar hans lille Kæreste fortalte ham, hvor stolt hun var af hans Kæmpekræfter og hele Udseende, hvilket i høj Grad smigrede ham. Saa gjorde de begge en Dag Bekendtskab med en ung Kontorist, en rigtig Laps af første Skuffe. I Begyndelsen lo Ellen — saaledes hed den unge Pige — kun af Kontoristens høflige Komplimenter; men efterhaanden blev hun lydhør for alle hans Forsikringer om, hvor meget han i Tidens Løb vilde blive til, og ved at sammenligne Stillingen som Smedesvendens jævne Kone og saa maaske som Kontorchef Svendsens fine Frue, saa valgte hun det sidste, men glemte tillige: at en Fugl i Haanden er bedre end ti paa Taget. Hun blev alligevel aldrig andet end den fattige Skriver Svendsens Kone, og saa havde hun en daarlig Samvittighed og var i det hele slet ikke lykkelig.

Fra denne Begivenhed stammede Herkules's Had til pyntede Lapse, og derfor var han nu det, han var, et Menneske, som hjerteløse og egoistiske Mennesker saa ned paa; men i Virkeligheden var han baade klog og velbegavet og slet ikke noget ondt Menneske. Han havde ikke fortjent at blive behandlet, som han var blevet, af den, han holdt mest af.

Det var otte Dage før Jul, og bidende koldt var det. Kun faa Mennesker var ude i det strenge Vejr. Herkules var bitter, og som altid, naar han var rigtig vred baade paa sig selv og alle andre, søgte han Ensomhed. Han havde været meget uheldig om Dagen; han havde ikke en Øre i Lommen. — Tøjet var tyndslidt, og hans kraftige Lemmer rystede af Kulde. Han havde søgt helt op mod Gothersgade; der var ikke saa mange af hans Kammerater, og der kunde han derfor bedre gaa rask frem og tilbage end nede ved Hjørnet af Prinsensgade, hvor alle Kammeraterne havde Tilhold, og saa kendte han tillige en meget mørk Gennemgang, hvor Blæsten sjældent naaede hen; i den kunde han af og til gaa ind og staa lidt i Læ for den skarpe Vind, ja maaske i Nattens Løb endog faa et lille Blund — det havde han faaet der før.

Denne Aften var der særlig lunt bagved Gadedøren, hvor der stod en Kasse; paa den satte Herkules sig magelig tilrette med Ryggen op mod Døren og Kraven trukken op om Ørene, — Hænderne i Lommerne og Benene korslagte. »Kunde jeg blot faa Lov at sidde her i Ro hele Natten, saa havde jeg slet ikke saa tosset et Natteherberge,« tænkte han.

Han havde imidlertid kun siddet der ganske kort, da han hørte Trin udenfor Døren, og en ung Pige med sin Forlovede kom ind i Gangen.

»Det er dog et skrækkeligt Vejr; jeg er glad, at jeg er hjemme. Nu maa du se, Erhard, at komme ad Frederiksberg til, inden det bliver altfor sent.«

»Det haster ikke, jeg vil først se, at du kommer godt op ad Trappen. Det er ogsaa kedeligt, at du altid

skal have Køkkendørsnøglen med, saa du skal gennem denne mørke Gennemgang.«

»Jeg er saamænd aldrig bange for Mørke, Erhard, og naar jeg er alene, kommer jeg aldrig sent hjem.«

»Nej; men det er et kedeligt Kvarter, dine Forældre bor i, og saa alle de Bøller, som huserer i Adelgade; man kan jo ikke gaa i Fred. I Søndags, véd du, var der en, som raabte »Laps« efter mig; man er da ingen Laps, fordi den ene Las ikke slaar til den anden.«

»Aa, Erhard, det var da ikke saa slemt; var det noget at bryde sig om? Hvad svarede du ham egentlig?«

»Ikke et Ord; jeg giver mig ikke i Lag med den Slags Mennesker; det skulde da være, hvis det gjaldt om at forsvare dig.«

»Forsvare mig, Erhard, — nej, hvis de Mænd, som holder til her i Gaden, var onde og vilde gøre mig Fortræd, saa kunde din Person saamænd ikke forsvare mig. Du skulde se en, de kalder Herkules; han er en halv Gang saa stor som du. Han kunde vist godt spille Bold med dig en halv Time uden at blive træt.«

»Det var sikkert ham, som raabte Laps efter mig i Søndags. Ja, han saa rigtignok ogsaa uhyggelig ud.«

»Synes du? Det synes jeg ikke; men det var maa-ske den egentlige Grund til, at du ikke svarede ham. Han hedder for Resten Erik Madsen; han besørgede mit Tøj til Banen i Sommer, da jeg skulde paa Ferierejse.«

»Hvor turde du det, Gunild; det var meget, du i det hele taget saa Tøjet igen.«

»Ja, maaske nok en anden vilde have taget det, men ikke Herkules; og for at bedrage sine Medmennesker behøver man saamænd ikke at komme saa langt ned, at man er hjemløs; det gør de snart, enten de er klædt i Silke eller Pjalter.«

»Ja, det véd jeg altsammen godt; men det er alligevel en underlig Blødagtighed, du nærer for de fattigste i Samfundet. Det lyder saa skrækkelig enfoldigt i mange Menneskers Paahør — som nu hjemme i Aften. Mo'r synes ikke om, at du altid kommer tilbage til at tale om al den Nød, som findes i København.«

»Hvad har jeg da sagt i Aften, som var saa skrækkeligt?«

»Aa, du sagde, at naar det var rigtig koldt, tænkte du allermest paa alle de Mennesker, som ikke kunde komme i Seng, men maatte gaa paa Gaden hele Natten.«

Ja, var det saa formastelig en Tale. Jeg tænker, at hvis din Moder havde en Søn, som gik borte fra Hjemmet, saa vilde hun vistnok føle lidt mere for Nøden i København.«

»Ja, Gunild; men det er selvforskyldt Nød, den, som findes her i dette Kvarter.«

»Hvor véd du det fra, Erhard? Men lad det saa være det i mange Tilfælde; derfor, tænker jeg, trænger Nattekulden lige haardt igennem alle Vegne, hvor Klæderne er tynde og Barmhjertighedens Døre lukkede.«

Herkules sad saa stille som en Mus; han vilde høre Samtalen til Ende. Han var nu bleven helt varm og frøs slet ikke mere. Saadan en Stymper som han, der

stod dér og talte om ham og alle hans Kammerater, — var det ikke for den søde unge Piges Skyld, saa skulde han faa en ordentlig en paa Nyseren.

»Saa Godnat, Erhard; gaa nu hjem. Vi kommer ikke hinanden nærmere ved al vor Diskuterer; men jeg er langt lykkeligere, efter at Gud har gjort mig det klart, at det rigeste som det fattigste Menneske er hans Frelse værd. Ingen maa se med Ringeagt paa dem, som er længst nede i Samfundet. Gud kender i hvert Fald, hvem der er længst borte fra ham; det kan vi Mennesker slet ikke dømme om.«

»Altid de samme Alvorstaler, som jeg snart er led og ked af at høre. Jeg véd snart ikke, hvad jeg skal gøre; thi bliver jeg ikke som dig, saa synes jeg, at det vil blive uudholdeligt for os at skulle leve Livet med hinanden. Og jeg føler slet ingen Trang til at blive som dig; — jeg kan harmes, naar jeg tænker paa, hvor mange Penge der ofres paa alle disse Mennesker for at redde dem. De ler snart hele Samfundet op i Øjnene, og du er saamænd nær ved at holde mere af dem end af mig.«

»Du kan da aldrig harmes over, hvad andre Mennesker bruger deres Penge til. Du og din Familie har vist, hvis det bliver gjort op, ikke givet 25 Øre bort til de allerfattigste. — Men lad os nu være enige om ikke at trættes mere i Aften; det fører ikke til noget godt.«

Hatisch! lød det henne fra Krogen; det var Herkules, der meget mod sin Vilje kom til at nyse.

»Hvad var det, Gunild? Det lød, ligesom nogen nøs; men der er ingen i Gangen. Det har maaske været en Kat.«

»Det var en god Idé,« tænkte Herkules, og saa sagde han: »Miav!«

»Aa ja, det er en Kat; den er nok listet ind i Gangen. Nu skal jeg følge dig hen til Køkkentrappen; saa staar jeg og venter nedenfor, indtil du er kommen godt op.«

Lidt efter hørte Herkules Erhard sige: »Godnat, Gunild! Tak for i Aften.«

»Selv Tak, dit Asen!« sagde Herkules stille ved sig selv, medens han rejste sig fra Kassen, lukkede Døren til og stillede sig selv midt for Døren, saa ingen kunde komme ud, før han flyttede sig. Nu hørte han raske Trin i Gaarden, om et Minut vilde Erhard Blom være et sikkert Bytte for hans pludselige Indfald.

Ganske rigtig; nu kom han, og da han kunde se, at Døren var lukket, blev han lidt hed om Ørene. Ingen var gaaet igennem Gaarden, saa enten var der nogen i Gangen, eller ogsaa havde nogen lukket Døren ude fra. »Er her nogen?« spurgte han lidt usikker i Stemmen. Naa, Døren var maaske blæst i. Han vilde gaa rask hen og lukke Døren op, saa var den Forskrækkelse vel ovre. For en Sikkerheds Skyld vilde han stryge en Tændstik; men nej, han havde ingen. Naa, han var da ingen Kryster, tænkte han og gik endnu raskere til, og i den Tro, at han greb om Haandtaget i Døren, tog han om Herkules's udrakte Haand. Det gav et ordentligt Sæt i Erhard Blom, og han kunde straks ikke mæle et Ord af Forskrækkelse.

»Ej, se, hvor høflig! Goddag, lille Ven! Se, hvor pænt De hilser. Naar først Deres Forlovede er gaaet, saa er Foragten for fattige Folk nok ikke saa stor.«

»Hvem er De? Slip mig! — eller jeg tilkalder Politiet!«

»Naa, naa, det er saamænd ikke saadan lige ved Haanden i denne Ende af Gaden. Men hør nu, min fine Ven: Hvis jeg gjorde, hvad jeg havde mest Lyst til, saa bankede jeg Dem igennem, indtil alle Hovmodstanker var pillet ud af Dem; dog for Deres lille Kærestes Skyld skal jeg ikke krumme et Haar paa Deres Hoved, hvis De da vil love mig at høre paa mig.«

»Ja, ja, De skal faa 1 — ja, 2 Kroner, om De vil, blot jeg maa slippe ud af Døren.«

»Sikken en Kujon, De er! Tror De, at jeg vil have en Øre af Dem; jeg vilde undse mig for at tage imod Penge, som havde ligget i Lommen paa saadan en Stymper som Dem. Nej, De skal høre mine Tanker om, hvad De indeholder. For et Øjeblik siden forsikrede De Deres Kæreste om, at De kun vilde svare mig, naar det gjaldt om at forsvare hende, og nu sparer De ikke paa Ord for at redde Dem selv for en Dragt Klø. Og Deres rare Moder; hvis hun i dette Øjeblik vidste, at De befandt Dem alene med saadan en som mig, saa kunde hun vist ikke sove for at tænke paa sin Dengse. Een Ting til: Hvor tør De vove at tvivle om min Ærlighed. Jeg har aldrig stjaalet. Naar jeg har været i Spjældet, har det altid været, fordi jeg har banket saadanne nogle Lapse som Dem og Deres Slags. Det var lige saadan en som Dem, der var Skyld i min Ulykke; men hvem véd, der er ligesom dæmret et Haab for mig i Aften; det gør saa godt at føle, at Mennesker har Tiltro til en; maaske jeg endnu kan komme paa den lyse Side af Samfundet, om Gud vil

hjælpe mig. Naar saadan en lille Engel i Menneskeskikkelse som hende, der før stod her, kan føle for mig, saa kan Gud vel ogsaa sende et Menneske, der kan lede en til det gode. Ja — det er selvfølgelig ikke en Mand af Deres Slags, jeg mener; thi hvis De havde haft al den Modgang, jeg har haft, saa havde De nok siddet i Tugthuset for længe siden med den Smule Karakter, som De har. Se og øv Dem lidt i Barmhjerthighed, hvis De ønsker at gifte Dem med Gunild Berg. De er hende ikke værd. Hun med sin faste og gode Karakter og saa Dem; saadan et Pjok, som fører store Ord, naar der ingen Ting er i Vejen, men som ryster af Skræk, naar blot Herkules staar for Døren.«

»Aa, hold nu op, Madsen. Jeg indrømmer, at jeg er ikke, som jeg skulde være.«

»Nej, det er der ingen af os, der er; men De er meget værre, end De burde være — rent menneskelig set. Men se at blive lidt mere barmhjerdig, allerførst mod Deres Kæreste, saa vil jeg tro paa Deres Ydmyghed — ellers ikke. Kan De ikke nok forstaa, at jeg har Grund til at le ad Dem; jeg hørte før alt, hvad De og Deres Kæreste talte om. Jeg sad der i Krogen paa Kassen og hørte, hvor vigtig De var — og saa nu — saadan en sølle Stymper, De ligner.«

»Ja, ja, Madsen; men lad mig nu slippe ud, og — alt skal blive anderledes.«

»Naa ja, saa Godnat, lille Erhard! Vil du hilse din Mo'r,« sagde Herkules og aabnede Døren, hvorefter Erhard Blom forsvandt skyndsomst ud af Døren med et: »Godnat, Madsen, Godnat!«

Otte Dage efter mødte Herkules Erhard Blom og

hans Kæreste Arm i Arm; det var Juleaften, og de havde været til Gudstjeneste i Sct. Pauls Kirke. Blom standsede. »God Aften, Madsen! Glædelig Jul! Vil De glemme alle mine saarende Ord for 8 Dage siden. Deres Ord til mig var nok saa haarde; men det var alligevel sandt alt, hvad De sagde, og det har ogsaa gjort sin Virkning. Maatte den Frelser, som blev født Julenat, blive baade Deres og min Frelser. Vi trænger til ham begge to, og Gunild vil bede for os begge.«

»Ja, det er der Mening i,« sagde Herkules og trykkede baade Erhards og Gunilds Hænder.

Og saa gik Herkules ind til Julemaden hos »Rottemøller« — Flæskesteg og Rødkaal, saa meget, de alle kunde spise; men den mest indesluttede af dem alle derinde var Herkules. Han havde tænkt at give sin Oplevelse med Erhard til bedste; men den kom ikke. Efter hans Samtale med de to udenfor Kirken havde han ikke Lyst til den Slags. Hans Tanker søgte — ligesom Erhards — til Bethlehems Krybbe. Maatte Gud faa Lov at lede dem begge fra Krybben til Golgathas Kors for der at finde Hvile for deres Sjæle!
